

MISIR HALKINA BORCUMUZ

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.
Çarşamba, 28 Ağustos 2013 09:10 -

30 Ekim 1918'de İtilaf Devletleriyle bir teslim anlaşması imzalayan Türkiye'nin çok geçmeden kurtuluş savaşına başlaması, o tarihlerde İngiliz sömürgesi olan Mısır'da heyecan dalgaları yarattı. Mısır halkı da İngiliz emperyalizmine karşı bağımsızlık mücadelesi yürütüyordu. Onların bu mücadelesi de Türkiye'de yankılanıyordu.

Kurtuluş Savaşı başlarında Türkiye basınında Mısır'ın adı buradan getirilen esirler nedeniyle geçerken 1921 yılından başlayarak Mısır halkının Türkiye Hilali Ahmerine yaptığı yardımlar nedeniyle de Mısır haberlerine rastlıyoruz.

Türk Dışişlerinde buna ilişkin belgeler bulunmalıdır. Ben, bir iki kaynaktan ve dönemin basınından gözüme ilişen bazı haberleri aktaracağım.

İngilizlerin çaldığı bir belgeye göre Mustafa Kemal Paşa, Bağdat Osmanlı Millî Hareketi Ve Bolşevikler Başkanı Nasuhi Bey'e İngilizlerin İstanbul'u işgalinden 5 gün sonra 21 Mart 1920 günü yazdığı mektupta, Mezopotamya bölgesini İngilizlerden temizlemek için şimdilik yardımlarına gelemediğini anlattıktan sonra bu işi Mezopotamyalıların üstlenmesi gerektiğini bildiriyor, "Mısır'daki kardeşlerimiz de bu uğurda çaba harcıyorlar. Yakında para gönderecekler" diye ekliyordu. (*Bilal N. Şimşir, İngiliz Belgelerinde Atatürk, C. II, s. 89*)

Balkan Savaşlarından beri büyük bir göçmen sorunuyla karşı karşıya olan Türkiye'de, Yunanlıların İzmir yöresinde işgal ettiği yerlerden İstanbul'a ve iç bölgelere kaçanlar nedeniyle de bu sorunun üstesinden gelmeye çalışıyordu. 1921 Martında çetin geçen İkinci İnönü Savaşı'nda yaralanan Türk askerlerine sağlık ve giyecek yardımı yapılması konusunda İstanbul'da kampanyalar açıldı. Bu dönemde Mısır halkının da harekete geçtiğini görüyoruz.

MISIR HALKINA BORCUMUZ

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.
Çarşamba, 28 Ağustos 2013 09:10 -

Kahire'de yayımlanan El Ahbar gazetesi 14 Nisan 1921 tarihli sayısında "Mısır Hilali Ahmeri, hürriyetleri için bütün kuvvetlerini sarf eden Anadolu kahramanlarına yardım etmesi için Mısırlılardan çok sayıda mektup alıyor" diye yazdı. (İkdam, 29 Nisan 1921).

29 Nisan 1921 tarihli Hâkimiyeti Milliye gazetesi, İnönü zaferi dolayısıyla Kahire'de sevinç gösterileri yapıldığını, Mustafa Kemal Paşa'nın fotoğrafının elden ele dolaştığını haber vermektedir.

21 Mayıs 1921 tarihinde İstanbul'dan Ankara'ya bir tel geldi. Hilali Ahmer (Kızılay) İkinci Başkanı Hamit Bey, Mısır Hilali Ahmer Başkanı Abdurrahman Sabri Bey'in Anadolu'nun ihtiyacı olan şeylerin acele bildirilmesini istediğini yazıyordu. (Hüsnü Himmetioğlu, Kurtuluş Savaşı'nda İstanbul ve Yardımları, C. I, s. 314)

Bu tarihten sonra, Türkiye basınında Mısırlıların Türkiye'ye yardımı konusunda haberlere rastlıyoruz.

Tevhidiefkâr (12 Kasım 1921): "İslam âleminin Anadolu gazilerine yardımı: Mısırlı, Hintli dindaşlarımız Anadolu muhtaç ve savaşçılarına her türlü bağışta bulunuyor."

MISIR HALKINA BORCUMUZ

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.
Çarşamba, 28 Ağustos 2013 09:10 -

Tevhidiefkâr (21 Kasım 1921): "Mısır'da Anadolu için 32.000 İngiliz Lirası toplandı."

Tevhidiefkâr (10 Aralık 1921): "Mısırlı dindaşlarımızın Anadolu'ya yardımı: Mısır'ın her tarafında yardım topluyorlar."

Tevhidiefkâr (15 Aralık 1921): "Mısırlı kardeşlerimizin Anadolu'ya yardımları: Mısırlı dindaşlarımızın kadınları ve çocukları bile Anadolu için bileziklerini verecek kadar yüce bir şefkat ve dayanışma hissi gösteriyorlar."

Vakit (16 Aralık 1921): "Mısırlı din kardeşlerimizin gazilerimize yardımı: 32 sandık eşya."

Yenigün (28 Aralık 1921): "Mısır Hilali Ahmeri, 37.250 lira göndermiştir."

İkdam, Tevhidiefkâr, Peyamı Sabah (8 Ocak 1922): Mustafa Kemal Paşa'nın Mısır Hilali

MISIR HALKINA BORCUMUZ

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.
Çarşamba, 28 Ağustos 2013 09:10 -

Ahmerine teşekkürü: "5.200 İngiliz Lirası karşılığı olan 37.250 Osmanlı Lirası geldi. Bunu ve devam edecek yardımları derhal yerine göndereceğiz."

İkdam (10 Şubat 1922): "Mısır Hilali Ahmeri Anadolu'da savaşıtlara ulaştırılmak üzere İstanbul Hilali Ahmerine üç defa olarak para yardımı gönderdi. 5.140 İngiliz Lirası'nın piyasa değeri 35.000 lira tutuyor."

Mısır Milli Partisi üyesi Ali Fehmi Kemal Bey'in İngilizler tarafından sürüldüğü haberi üzerine 10 Şubat 1922 tarihli Azadii Şark gazetesi'nde İngilizlerin Mısır politikasını anlatan bir yazı çıktı. Yazıda "İngiltere 15 milyon Mısırlı'nın kalbine nüfuz etmiş olan hürriyet sadasını söküp atamaz. İngilizler, Mısır halkının Anadolu kardeşlerine yardımını, Halifelik makamına bağılılıklarını görüp kızıyorlardı" denilmektedir. (Matbuatı Ecnebiye Hülasaları, C. 17, s. 7)

Yeni Adana (21 Mayıs 1922): "Kardeş Yardımları: Mısırlılar Anadolu'ya 20.760 Mısır Lirası verdiler."

İkdam (25 Haziran 1922): "İstanbul'a gelen son Mısır gazetelerine göre Mısırlı Müslümanlar Anadolu için 20.762, İstanbul'daki yetimler için 955 Mısır Lirası yardım topladılar."

MISIR HALKINA BORCUMUZ

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.
Çarşamba, 28 Ağustos 2013 09:10 -

Sonuç: Biz Türkiye halkı Kurtuluş Savaşımızı destekledikleri için Mısır halkına borçluyuz. Mısırlılar da bağımsızlıklarını mücadele ile kazandılar. Ancak Mısır bugün bir kargaşa içindedir. Türkiye, Mısırlılara olan borcunu, bu ülkede bağımsızlığı taçlandırmak isteyen, özgürlüğü ve demokrasiyi hedefleyen devrimcilere yardım ederek ödeyebilir. *(Ayvalık, 24.8.2013)*